

XXVIII Dzień Judaizmu w Kościele Katolickim – Wrocław 2025 r.

Arcybiskup Józef Kupny, Metropolita Wrocławski wraz z kardynałem Grzegorzem Rysiem, przewodniczącym Komitetu ds. dialogu z judaizmem przy Konferencji Episkopatu Polski, zapraszają na ogólnopolskie uroczystości XXVIII Dnia Judaizmu w Kościele katolickim, które odbędą się we Wrocławiu w dniach **14–16 stycznia 2025 roku**, oferując bogaty program kulturalny, religijny i naukowy.

Hasłem wydarzenia jest fragment Księgi Kapłańskiej: *Jubileusz: „Obwieścicie wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców”* (Kpł 25,10a).

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

Ważnym punktem obchodów będzie międzynarodowa konferencja naukowa pt. *Żydzi i Judaizm w Historii Kościoła, Teologii i Praktyce Eklezjalnej*, która zgromadzi ekspertów i naukowców, tworząc przestrzeń do dialogu i refleksji nad wzajemnymi relacjami.

Główna modlitwa w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu

Wydarzenia wieńczące centralne obchody odbędą się **16 stycznia 2025 roku** w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu przy pl. Katedralnym 1a, gdzie zaplanowano:

- **Koncert śpiewów synagogałnych** w wykonaniu Chóru Synagogi Pod Białym Bocianem we Wrocławiu, pod dyrekcją Stanisława Rybarczyka.
- **Wykład ks. prof. Mariusza Rosika** pt. *„Świątynia – miejsce modlitwy Żydów i chrześcijan”*.
- **Nabożeństwo Słowa Bożego**, którego przewodnim motywem będzie rok jubileuszowy, obchodzony zarówno w judaizmie, jak i w chrześcijaństwie.

Liturgia Słowa Bożego

Podczas nabożeństwa odczytane zostaną fragmenty Pisma Świętego pochodzące ze Starego i Nowego Testamentu, uzupełnione komentarzami żydowskimi i chrześcijańskimi. Ważnym elementem będą modlitwy w intencjach wspólnotowych i globalnych.

Liturgii przewodniczyć będzie **kardynał Grzegorz Ryś**, a w wydarzeniu wezmą udział przedstawiciele **Archidiecezji Wrocławskiej** oraz **Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu**. Modlitwie towarzyszyć będzie śpiew kantorów z Drogi Neokatechumenalnej, nadając spotkaniu szczególny wymiar duchowy.

Wrocław w styczniu 2025 roku stanie się miejscem spotkania kultur, tradycji i wspólnej modlitwy, przypominając o głębokich więziach łączących judaizm i chrześcijaństwo.

Na stornie organizatora zamieszczone są informacje dotyczące wydarzenia. Tutaj też znajdziecie Państwo materiały promocyjne (plakat, grafiki, program): <https://dzienjudaizmu.archidiecezja.wroc.pl/>

Hasło XXVIII Dnia Judaizmu w Kościele katolickim 2025

Jubileusz: „Obwieścić wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców” (Kpł 25,10b)

Międzynarodowa Konferencja Naukowa:

„ŻYDZI I JUDAIZM W HISTORII KOŚCIOŁA, TEOLOGII I PRAKTYCE
EKLEZJALNEJ”

Wtorek, 14 stycznia 2025

Dom Edyty Stein (ul. Nowowiejska 38)

19.00 - Dyskusja wokół książki *Dzieci Haskali* Zbigniewa Buchnera

Środa, 15 stycznia 2025

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu (Aula, Pl. Katedralny 1a)

09.30–10.00 Otwarcie konferencji

- Abp. Józef Kupny (Metropolita Wrocławski; Wiceprzewodniczący KEP)
- Kard. Grzegorz Ryś (Metropolita Łódzki; Przewodniczący Komitetu ds. Dialogu z Judaizmem KEP)
- Ks. prof. Sławomir Stasiak (Rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu)

Żydzi w historii Kościoła / Kościół w historii Żydów

- 10.00–11.30 Prowadzenie: prof. Sławomir Jacek Żurek (KUL)
- kardynał Grzegorz Ryś, „*Historia Kościoła*” po *Nostra Aetate*
  - prof. Joanna Tokarska-Bakir (PAN), *Co rabin Dawid Kahane powiedział polskiemu duchowieństwu podczas pogrzebu ofiar pogromu kieleckiego w lipcu 1946?*
  - Dyskusja

Nauczanie Kościoła o Żydach i judaizmie

- 12.00–13.30 Prowadzenie: ks. prof. Mirosław Wróbel (KUL)
- s. dr Katarzyna Kowalska (NDS), *Kamienie milowe w dialogu pomiędzy Żydami i chrześcijanami w nauczaniu i praktyce Kościoła Katolickiego*
  - prof. Stanisław Krajewski (UW), *Uwagi o nauczaniu Kościoła o Żydach*
  - Dyskusja

Judaizm w liturgii chrześcijan / Liturgia w judaizmie

- 15.00–16.30 Prowadzenie: ks. Grzegorz Michalczyk
- ks. dr Maciej Zachara MIC, *Izrael, judaizm i Żydzi w katolickich księgach liturgicznych rytu rzymskiego*
  - rabin Icchak Chaim Rapoport, (*Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie*), *Liturgia żydowska od czasów biblijnych do dnia dzisiejszego*
  - Dyskusja

Kaznodziejstwo katolickie wobec Żydów i judaizmu

17.00–18.30 Prowadzenie: ks. prof. Alfred Wierzbicki (UMCS)

- prof. Jan Grosfeld (UKSW), *O pożytkach z żydowskiego łamania Słowa*

- dr hab. Marzena Makuchowska (UO), *Stereotyp Żyda we współczesnym polskim kaznodziejstwie katolickim*

-Dyskusja

Centralny Ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego Maciejówka (Plac Nankiera 17a,)

20.00 – **Dyskusja** wokół książki *Pałac płonie* z udziałem autorów Jana Grosfelda i Sławomira Jacka Żurka

Czwartek, 16 stycznia 2025

Dziedziniec Synagogi Pod Białym Bocianem (ul. Pawła Włodkowica 5)

09.00–10.00 **Modlitwa za ofiary Zagłady** pod przewodnictwem Naczelnego Rabina RP Michaela Schudricha i Arcybiskupa Józefa Kupnego; wprowadzenie: prof. Marcin Wodziński (UWr)

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu (Aula, Pl. Katedralny 1a)

Żydzi i judaizm w formacji duchownych

10.30–12.00 Prowadzenie: o. dr Wiesław Dawidowski OSA

- ks. prof. Henryk Seweryniak (WSD i Akademia Mazowiecka w Płocku), *Wychowanie do dialogu z judaizmem w formacji presbiterów*

- ks. lic. Krystian Chmielewski (Archidiecezjalne Seminarium Misyjne Redemptoris Mater w Warszawie), *Żydowskie korzenie wiary chrześcijańskiej w formacji seminarzystów i presbiterów w praktyce*

- Dyskusja

Co mówi się o Żydach i judaizmie w katechezie szkolnej?

12.30–14.00 Prowadzenie: ks. dr Tomasz Adamczyk (KUL)

- bp o. Damian Muskus OFM, *Żydzi i judaizm w dokumentach katechetycznych Kościoła*

- prof. Anna Zellma (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), *Obraz Żydów i judaizmu w wybranych współczesnych podręcznikach do nauki religii*

- Dyskusja

Katedra Wrocławska

15.30 – **Wernisaż wystawy** *Byli sąsiadami: Ludzkie wybory i zachowania w obliczu Zagłady* wraz z wykładem na jej temat: ks. prof. Andrzej Perzyński

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu (Aula, Pl. Katedralny 1a)

16.30 – **Koncert śpiewów synagogałnych:** Chór Synagogi Pod Białym Bocianem we Wrocławiu pod dyrekcją Stanisława Rybarczyka

17.30 – **ks. prof. Mariusz Rosik (PWT Wrocław),** *Świątynia – miejsce modlitwy Żydów i chrześcijan*

18.00 – **Nabożeństwo Słowa Bożego**

Na wszystkie wydarzenia wstęp wolny!

Organizator:

- Archidiecezja Wrocławska,
- Komitet ds. Dialogu z Judaizmem Konferencji Episkopatu Polski.

Patronat honorowy: Arcybiskup Józef Kupny, Metropolita Wrocławski.

Partnerzy:

- Centralny Ośrodek Duszpasterstwa Akademickiego Maciejówka,
- Centrum Historii Zajezdnia,
- Centrum Medialne Civitas Christiana,
- Fundacja Obserwatorium Społeczne,
- Gmina Wyznaniowa Żydowska we Wrocławiu,
- Katedra Judaistyki im. Tadeusz Taubego Uniwersytetu Wrocławskiego,
- Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu,
- Towarzystwo im. Edyty Stein,
- TUM Wydawnictwo Wrocławskiej Księgarni Archidiecezjalnej,
- Wrocławska Księgarnia Archidiecezjalna,
- Wspólnota Drogi Neokatechumenalnej.

Patronat medialny:

- eKai
- Gość Wrocławski
- KAI,
- Niedziela
- Nowe Życie
- Radio Rodzina

Szerzej o Dniu Judaizmu w Kościele katolickim:

Dzień Judaizmu w Kościele katolickim w Polsce został ustanowiony przez Episkopat Polski w 1997 r. Jest on obchodzony w przeddzień Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan, a więc 17 stycznia. Jego celem jest rozwój dialogu chrześcijańsko-żydowskiego, a także modlitwa i refleksja nad związkami obu religii.

Podczas obchodów I Dnia Judaizmu w Warszawie ksiądz biskup Stanisław Gądecki we wspólnocie zebranych chrześcijan i Żydów wyjaśniał, że otwierany właśnie Dzień odkrywania wewnętrznej więzi duchowej łączącej chrześcijaństwo z judaizmem nie zmierza bynajmniej do zacierania różnic i do utraty własnej tożsamości, wręcz przeciwnie, ułatwia uświadomienie sobie specyficznych różnic i wspólnych wartości, do których należą: wiara w jedyne Boga, który wybrał swój Lud w nieodwołalnej miłości, zawierzenie Słowu Bożemu, które nas wzywa do przebaczenia i miłości. Nie chodzi zatem o utratę tożsamości, ale o odnalezienie tego najgłębszego wewnętrznego związku, który sprawia, że stosunek chrześcijaństwa do judaizmu „jest inny aniżeli do jakiegokolwiek innej religii”.

Po raz pierwszy Dzień Judaizmu obchodzono w 1998 r. pod hasłem „Kto spotyka Jezusa Chrystusa, spotyka judaizm”. Co roku centralne obchody tego Dnia odbywają się w jednym z polskich miast.

Poszczególne diecezje przygotowują na ten dzień specjalne wezwania modlitwy powszechnej, organizują nabożeństwa Słowa Bożego, rozważania biblijne, spotkania modlitewne czy spotkania z przedstawicielami gmin żydowskich. Odbywają się także okolicznościowe koncerty muzyki, sesje popularnonaukowe czy zwiedzanie synagog.

Ważnym głosem Kościoła katolickiego, prowadzącym ku zmianom jego relacji do judaizmu było ogłoszenie soborowej Deklaracji *Nostra aetate* o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich z 28 X 1965 r.

Komitet ds. Dialogu z Judaizmem Konferencji Episkopatu Polski prowadzi dialog z przedstawicielami judaizmu; jego celem jest upowszechnianie postaw dialogu i życzliwości wobec Żydów w środowiskach chrześcijańskich. Powołany w 1996 r. Komitet jest kontynuacją Komisji Episkopatu Polski ds. Dialogu z Judaizmem.